

A Pécsi Ítéltábla a Kovács Loránt Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Kovács Loránt ügyvéd, címe) által képviselt **felperes neve** (címe) felperesnek - a Burai-Kovács, Perlaki, Stanka, Szikla és Társai Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Pozsik Ádám ügyvéd, címe) által képviselt **I. rendű alperes neve** (címe) I. rendű és **II. rendű alperes neve** (címe) II. rendű alperesek ellen szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében a Zalaegerszegi Törvényszék 2019. április 9. napján kelt 5.P.20.957/2018/10. számú rész- és közbenső ítélete ellen az alperes által 11. sorszám, a felperes által 12. sorszám alatt benyújtott fellebbezések folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság rész- és közbenső ítéletét megváltoztatja, és a keresetet elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy tizenöt napon belül fizessen meg az I. rendű alperesnek 45.000 (negyvenötezer) forint együttes első- és másodfokú perköltséget, valamint az államnak - az állami adóhatóság felhívására - 30.000 (harmincezer) forint feljegyzett kereseti és fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint az I. rendű alperes jogelődje, a **B Zrt.** a 2008. május 22. napján személygépkocsi vásárlás finanszírozása céljából megkötött szerződés alapján 900.000 forint összegű, svájci frank alapú, változó kamatozású és változó futamidejű kölcsönt nyújtott a felperes részére a II. rendű alperes készfizetőkezesesség vállalása mellett. Az induló éves ügyleti kamat mértékét 11,03%-ban, a teljes hiteldíj mutatót (THM) 12,52%-ban, a havi törlesztőrészlet összegét 15.548 forintban határozták meg azzal, hogy az ügyleti kamat és a THM változásának eseteit és módját az üzletszabályzat tartalmazza, míg a törlesztőrészletek összege a devizanem árfolyam és kamat alakulásától függően változhat.

A kölcsönszerződés 7. pontja szerint a deviza alapú finanszírozás jelentős kockázata abban rejlik, hogy a forint leértékelődése nemcsak az esedékes törlesztőrészletek növekedését eredményezheti, de a teljes hátralévő tőketartozást is növeli. A hitelszerződés lejárat előtti megszűnése vagy módosulása esetén a teljes hátralévő tőketartozást érintő árfolyamkülönbözet egy összegben válik esedékessé. A felperes kijelentette, hogy tudatában van a deviza alapú finanszírozás fokozott kockázatának, és vállalja annak következményeit, továbbá a szerződés aláírásával elismerte, hogy az üzletszabályzatot átvette, megismerte, és az abban foglaltakat magára nézve kötelezőnek fogadta el.

Az üzletszabályzat 18.3.4. pontja megismételte a deviza alapú kölcsönszerződés árfolyamkockázatra vonatkozó tájékoztatását.

A felperes fizetési kötelezettségének nem tett eleget, ezért az I. rendű alperes 2014. július 1. napjával a kölcsönszerződést felmondta. A felperes tartozása a felmondás időpontjában az I. rendű alperes kimutatása szerint 1.059.522 forint volt.

A felperes módosított keresetében (Zalaegerszegi Törvényszék 5.P.20.957/2018/7. szám) annak megállapítását kérte, hogy miután az üzletszabályzat nem vált a kölcsönszerződés részévé, az árfolyamkockázat viselésére vonatkozó szerződési kikötés tisztességtelensége folytán a kölcsönszerződés érvénytelen. Keresetében hivatkozott arra, hogy külön kockázatfeltáró nyilatkozatot nem írt alá, emellett az autókereskedésben olyan szóbeli tájékoztatást kapott, hogy az árfolyam csupán minimális mértékű emelkedése várható. Az érvénytelen szerződés jogkövetkezményeként annak hatályossá nyilvánítását és az I. rendű alperesnek 131.587 forint túlfizetés és ennek 2014. április 1. napjától számított törvényes mértékű késedelmi kamata megfizetésére kötelezését, míg a II. rendű alperesnek mindezek tűrésére kötelezését kérte.

Az I. rendű alperes ellenkérelmében elsődlegesen a per megszüntetését, érdemben a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint az egyedi kölcsönszerződés 7. pontjában, illetve az üzletszabályzat 18.3.4. pontjában az árfolyamváltozás kockázatairól megfelelően tájékoztatta a felperest. A felperes aláírásával igazolta az üzletszabályzat átvételét és megismerését, ennek ellenkezőjét a perben nem bizonyította, ezért az üzletszabályzat a szerződés részévé vált.

A II. rendű alperes ellenkérelmet nem terjesztett elő.

Az elsőfokú bíróság rész- és közbenső ítéletével megállapította, hogy a felperes és az I. rendű alperes jogelődje, a **B Zrt.** között, a II. rendű alperes készfizető kezességvállalása mellett 2008. május 22. napján ... számon megkötött kölcsönszerződés az árfolyamkockázatot 50%-ot meghaladóan a felperesre telepítő részében - az árfolyamkockázat viselésére vonatkozó szerződési feltétel tisztességtelensége okán - érvénytelen. Határozatának indokolása szerint aláírásával szemben a felperest terhelte annak bizonyítása, hogy az üzletszabályzatot nem ismerte meg, illetve nem kapta kézhez, az erre irányuló bizonyítás azonban eredménytelen maradt. Az árfolyamkockázatra vonatkozó, az egyedi kölcsönszerződésbe és az üzletszabályzatba foglalt tájékoztatást az Európai Unió Bírósága C-51/17. és C-26/13. számú határozatai, valamint a Kúria 6/2013. Polgári jogegységi határozatának 3. pontja és a 2/2014. Polgári jogegységi határozata 1. pontja alapján nem találta megfelelőnek, mert az nem terjedt ki arra, hogy az árfolyamváltozás hatására a törlesztőrészek összege korlátozás nélkül akár a többszörösére is emelkedhet, az árfolyamváltozásnak nincs felső határa és az a hitel futamideje alatt is bekövetkezhet. Az egyedi szerződés és az üzletszabályzat rendelkezései alapján a felperesnek ugyan tisztában kellett lennie azzal, hogy a deviza alapú hitelszerződésnek van árfolyamkockázata, és az őt terheli, de tanú szóbeli tájékoztatás alapján megalapozottan következtethetett arra, hogy a kockázat csak korlátozott mértékben áll fenn. Ezt a mértéket mérlegeléssel 50%-ban határozta meg, és a kölcsönszerződést az árfolyamkockázatot 50%-ot meghaladóan a felperesre telepítő részében a Polgári törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: 1959. évi Ptk.) 209.§ (1) bekezdése alapján érvénytelennek minősítette.

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben mind a felperes, mind az I. rendű alperes fellebbezéssel élt.

A felperes fellebbezésében a rész- és közbenső ítélet megváltoztatását és a kölcsönszerződés teljes érvénytelenségének megállapítását kérte. Fenntartotta azt a hivatkozását, hogy az üzletszabályzatot nem vette át, azt vele egyedileg nem tárgyalták meg, mindezek hiányában pedig nem vált a szerződés részévé, így annak az ügyleti kamat, a teljes hiteldíj mutató, valamint a költségek és díjak számítására, változására vonatkozó rendelkezései sem irányadóak. Sérlemzte, hogy az elsőfokú bíróság a Legfelsőbb Bíróság 3/2011. PK véleményének 2. pontjában írtakat tévesen értelmezve lényegében megfordította a bizonyítási terhet, és az ő kötelezettségévé tette annak bizonyítását, hogy az üzletszabályzatot vele egyedileg megtárgyalták, azt részére átadták, illetve az árfolyamkockázat viselésével kapcsolatos tájékoztatást megkapta. Hivatkozott arra is, hogy az üzletszabályzat átvételéről szóló szerződési kikötés a fogyasztóval kötött szerződésben tisztességtelennek minősülő feltételekről szóló 18/1999. (II. 5.) kormányrendelet 1.§ (1) bekezdés j) pontja alapján tisztességtelen, és ez okból érvénytelen.

Állította, hogy a Hpt. 203.§ (6) és (7) bekezdésének megfelelő kockázatfeltárás nem történt, kockázatfeltáró nyilatkozatot nem írt alá, az I. rendű alperes jogelődje részletes, számításokkal alátámasztott tájékoztatást az árfolyamkockázatról nem nyújtott. A Kúria konzultációs testületének 2019. április 10-i üléséről kiadott emlékeztető alapján sem tekinthető elégségesnek az árfolyamkockázatról való tájékoztatás, mert az csak kikövetkeztethető a szerződés egyes rendelkezéseiből, illetőleg több okiratból. Mindezekre figyelemmel az árfolyamkockázatot kizárólag a felperesre telepítő szerződési kikötés tisztességtelen, amely a kölcsönszerződés teljes érvénytelenségét eredményezi.

Az I. rendű alperes fellebbezésében az elsőfokú rész- és közbenső ítélet megváltoztatását és a kereset elutasítását kérte. Megismételte azt az elsőfokú eljárásban részletesen kifejtett álláspontját, hogy az általános szerződési feltételek a szerződés részévé váltak, az árfolyamkockázat viselésére vonatkozó kikötés érthető és világos volt, a perben kihallgatott tanúk vallomásából pedig nem következik, hogy a szóbeli tájékoztatás alapján a felperes a kockázat korlátozottságát állapíthatta meg. Tévesnek találta az elsőfokú bíróságnak azt a következtetését is, mely szerint az írásbeli kockázatfeltárás, illetve a szóbeli tájékoztatás során fel kellett volna hívni az adós figyelmét arra, hogy a törlesztőrészletek összege akár a többszörösére is emelkedhet.

A felperes fellebbezése nem alapos, az I. rendű alperes fellebbezése alapos.

Az elsőfokú bíróság az ítéleti tényállást helyesen állapította meg, az általa levont jogi következtetésekkel azonban csak részben értett egyet a másodfokú bíróság.

Az 1959. évi Ptk. 205/A.§ (1) bekezdése szerint általános szerződési feltételnek minősül az a szerződési feltétel, amelyet az egyik fél több szerződés megkötése céljából egyoldalúan, a másik fél közreműködés nélkül előre meghatároz, és amelyet a felek egyedileg nem tárgyaltak meg. Az 1959. évi Ptk. 205/B.§ (1) bekezdése értelmében az általános szerződési feltétel csak akkor válik a szerződés részévé, ha alkalmazója lehetővé tette, hogy a másik fél annak tartalmát megismerje, és ha azt a másik fél kifejezetten vagy ráutaló magatartással elfogadta.

Az 1959. évi Ptk. 205/B. § (1) bekezdéséből következően az általános szerződési feltételek alkalmazójának kell lehetővé tennie, hogy annak tartalmát a másik fél megismerje, másrészt az ő érdekében áll annak megállapítása, hogy az általános szerződési feltételek a szerződés részévé váltak. A Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: 1952. évi Pp.) 164.§ (1) bekezdése alapján így a perben alapvetően a pénzügyi intézményt terheli annak a bizonyítása,

hogy lehetővé tette az általa alkalmazott általános szerződési feltételek maradéktalan megismerését, továbbá, hogy azt a fogyasztó kifejezetten vagy ráutaló magatartással elfogadta.

A pénzügyi intézményt terhelő bizonyítás körében bizonyítási eszközként használható fel a fogyasztó írásbeli nyilatkozata, amely a perbeli esetben is rendelkezésre állt. Az egyedi szerződés aláírásával a felperes kinyilvánította, hogy az üzletszabályzatot megismerte, és az abban foglaltakat magára nézve kötelezőnek ismerte el. Ezzel szemben hivatkozhat arra, hogy mindezek ellenére a pénzügyi intézmény nem tette lehetővé az általános szerződési feltételek megismerését, tehát vitathatja az általa megtett nyilatkozat valóságnak megfelelő voltát, és ebben az esetben ellenbizonyítással élhet.

Az elsőfokú eljárásban tanúként kihallgatott tanú tanúvallomása azonban nem volt alkalmas annak megállapítására, hogy a pénzügyi intézmény hibájából a felperes az üzletszabályzatot nem ismerhette meg. A tanú azt nem vitásan elmondta, hogy a perbeli időszakban az üzletszabályzatot kinyomtatni, azt az ügyféllel aláíratni és átvétetni nem kellett, azonban állította, hogy az üzletszabályzat az ügyfelek számára hozzáférhető volt. Az 1959. évi Ptk. idézett 205/B.§-a alapján az üzletszabályzat szerződés részévé válásához nem szükséges annak átadása, elegendő, ha a pénzügyi intézmény megismerésének lehetőségét biztosítja, amely a tanúvallomással bizonyítottan a perbeli esetben is megtörtént. Emellett a felperes a keresetlevél benyújtásakor maga is úgy nyilatkozott, hogy kapott üzletszabályzatot, és eredetileg nem csak a kölcsönszerződés, hanem az annak részévé vált üzletszabályzat egyes pontjai érvénytelenségének megállapítását is kérte (Zalaegerszegi Törvényszék 13.P.52.020/2014/10. szám). Az egyedi megtárgyaltság ugyancsak nem feltétel annak megállapításához, hogy az üzletszabályzat a szerződés részévé vált, miután a Ptk. 205/A.§ (1) bekezdéséből következően az általános szerződési feltételek lényegi vonása éppen az egyedi megtárgyaltság hiánya.

A felperesnek az egyedi szerződésbe foglalt az a nyilatkozata pedig, mely szerint az általános szerződési feltételeket átvette, illetőleg megértette, önmagában nem minősül szerződéses nyilatkozatnak, mert nem akaratnyilatkozat, hanem egyszerű tényállítás, illetve tudomáskijelentés, így tisztességtelensége nem vizsgálható.

Az Európai Unió Bírósága is úgy foglalt állást a C-449/13. számú ügyben, hogy az a záradék, amely kizárólag azt tartalmazza, hogy a hitelfelvevő elismeri a fogyasztói hiteltájékoztató (általános szerződési feltételeket tartalmazó üzletszabályzat) átvételét, nem sérti a 2008/48. irányelvben elismert jogok tényleges érvényesülését. Az a záradék, amely a fogyasztó arra vonatkozó elismerését tartalmazza, hogy a hitelező maradéktalanul és megfelelő módon teljesítette a rá háruló, szerződéskötést megelőző kötelezettségeket, már az e kötelezettségek teljesítésére vonatkozó bizonyítási teher megfordulását eredményezi, és ez már sértheti a 2008/48. irányelvben elismert jogok érvényesülését. A perbeli esetben azonban az egyedi kölcsönszerződés záradéka ilyen fogyasztói elismerést nem tartalmazott.

Nem értett egyet ugyanakkor a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróságnak a kockázatfeltáró nyilatkozat tartalmi követelményeivel kapcsolatosan kifejtett álláspontjával, illetve azzal a megállapításával, amely szerint a felperes a szerződés megkötésekor kapott szóbeli tájékoztatás alapján megalapozottan következtethetett arra, hogy a kockázat csak korlátozott mértékben áll fenn.

A Kúria 2/2014. Polgári jogegységi határozatának 1. pontja szerint a deviza alapú kölcsönszerződés árfolyamkockázatra vonatkozó, az árfolyamkockázatot a fogyasztóra telepítő rendelkezései a főszolgáltatást megállapító szerződési feltételek, ezért tisztességtelenségük csak akkor vizsgálható

és állapítható meg, ha az általánosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő átlagos fogyasztó számára annak tartalma a szerződéskötéskor - figyelemmel a szerződés szövegére, valamint a pénzügyi intézménytől kapott tájékoztatásra is - nem volt világos, nem volt érthető. Ebből szempontból annak van jelentősége, hogy a szerződés szövege és a pénzügyi intézménytől kapott tájékoztatás alapján a fogyasztó képes volt-e értékelni az árfolyamváltozás rá nézve esetlegesen hátrányos gazdasági következményeit, így azt is, hogy az árfolyamkockázat korlátozás nélkül kizárólag őt terheli, és az árfolyam rá nézve kedvezőtlen változásának nincs felső határa.

Az EUB C-51/17. számú határozatában kifejtettek szerint az a követelmény, amely szerint a szerződési feltételeket világosan és érthetően kell megfogalmazni, arra kötelezi a pénzügyi intézményeket, hogy elegendő tájékoztatást nyújtsanak a kölcsönfelvevők számára ahhoz, hogy ez utóbbiak tájékozott és megalapozott döntéseket hozhassanak. E követelmény magában foglalja, hogy az árfolyamkockázattal kapcsolatos feltételnek nemcsak alaki és nyelvtani szempontból, hanem a konkrét tartalom vonatkozásában is érthetőnek kell lennie a fogyasztó számára abban az értelemben, hogy az általánosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő átlagos fogyasztó ne csupán azt legyen képes felismerni, hogy a nemzeti fizetőeszköz a kölcsön nyilvántartásba vétele szerinti devizához képest leértékelődhet, hanem értékelni kell tudnia egy ilyen feltételnek a pénzügyi kötelezettségeire gyakorolt - esetlegesen jelentős - gazdasági következményeit is. (78. pont).

Az EUB C-227/18. sz. döntése szerint, amennyiben a fogyasztót nem csupán arról a lehetőségről tájékoztatták, hogy annak a devizának az árfolyama, amelyben a kölcsönszerződést megkötötték, emelkedhet vagy csökkenhet, hanem értékelni tudja az árfolyamkockázatnak a pénzügyi kötelezettségeire gyakorolt - esetlegesen jelentős - gazdasági következményeit is, és a kölcsönfelvevő rendelkezésére bocsátott teljes összeg és a törlesztő részletek összege egyértelműen meghatározható, úgy a világos és érthető megfogalmazás követelményének megfelel az a deviza alapú kölcsönszerződés, amelyik olyan feltételt tartalmaz, amely úgy terheli a fogyasztóra az árfolyamkockázatot, hogy nem figyelmezteti kifejezetten arra, hogy az árfolyamváltozásnak nincs felső határa, és amely csak tájékoztató jelleggel említi meg a törlesztőrészletek nemzeti fizetőeszközben kifejezett összegét.

Arra helyesen hivatkozott a felperes, hogy a perbeli esetben a Hpt. 203.§ (6) és (7) bekezdése szerinti, külön okiratba foglalt kockázatfeltáró nyilatkozat nem készült. A külön kockázatfeltáró nyilatkozat hiánya azonban a kölcsönszerződés érvénytelenségét nem eredményezi, hanem azt jelenti, hogy az egyedi szerződés, illetőleg az annak részévé vált általános szerződési feltételek alapján kell megállapítani, hogy a tájékoztatásból egyértelműen felismerhető volt-e az átlagos fogyasztó mércéjén keresztül megítélt konkrét fogyasztó számára, hogy az árfolyamkockázat korlátozás nélkül kizárólag őt terheli, és hogy az árfolyam rá nézve kedvezőtlen változásának nincs felső határa.

Az I. rendű alperes jogelődje mind az egyedi szerződés 7. pontjában, mind az üzletszabályzat 18.3.4. pontjában kitért a forint leértékelődésének lehetőségére, a figyelmeztetés tartalmazta a leértékelődésből eredő következményeket (a törlesztőrészletek növekedése mellett a teljes hátralévő tőketartozás növekedése), a kockázatot pedig jelentősnek, fokozottnak minősítette. A szavak általánosan elfogadott jelentése szerint ez azt jelenti, hogy a kockázat valós, azzal számolni kell, és annak nincs felső határa. A feltétel megfogalmazása szerint az adós vállalja az árfolyamkockázat következményeit, ebből következik, hogy az árfolyamkockázatot kizárólag az adósnak kell viselnie. Az általánosan tájékozott, észszerűen körültekintő és figyelmes átlagos fogyasztó számára e feltételek alapján egyértelmű kellett legyen, hogy az árfolyamkockázat valós, és az korlátozás nélkül őt terheli.

A Kúrai 6/2013 Jogegységi határozatának 3. pontja kifejezetten rögzíti, hogy a pénzügyi intézménynek nem kellett arról nyilatkoznia, miszerint a hosszabb távra kötött szerződés ideje alatt mi lehet az árfolyamváltozás felső határa, tájékoztatási kötelezettsége nem terjedhetett ki az árfolyamváltozás várható irányára, előre nem látható mértékére, mert az árfolyam emelkedésének, csökkenésének nincs pontosan előre látható, kiszámítható mértéke, illetve korlátja, különösen hosszú időintervallum esetén.

Ugyancsak nem következik sem az EUB ítéleteiből, sem pedig a Kúria jogegységi határozataiból, hogy az I. rendű alperes jogelődjenek az árfolyamváltozás lehetséges indokairól, az arra ható közgazdasági mechanizmusokról kellett volna tájékoztatnia a felperest, a lehetséges változás mértékét, módját számításokkal is alátámasztva.

A felperes által hivatkozott kúriai összefoglaló 4. pontja szerint nem minősül megfelelő tájékoztatásnak, ha az árfolyamkockázat viselése csak kikövetkeztethető a szerződés egyes rendelkezéseiből, vagy több különböző okiratban (pl. ÁSZF, üzletszabályzat, hirdetmény) szereplő rendelkezések együttes értelmezése alapján. A perbeli szerződés egyedi részének fent ismertetett 7. pontja következtetést nem igénylően egyértelmű rendelkezést tartalmaz az árfolyamkockázatról, így a perbeli esetben nincs szó arról, hogy kockázat kérdése értelmezésfüggő lenne.

Tévesen hivatkozott a felperes fellebbezésében arra, hogy az elsőfokú bíróság az árfolyamkockázatról való tájékoztatás körében a bizonyítási terhet megfordította. A 2/2014. számú Polgári jogegységi határozat szerint amennyiben a fogyasztó a jogszabály által előírt tájékoztatást megkapta, úgy kell értékelni, hogy az árfolyamkockázat korlátozás nélkül őt terhelő volta számára világos és érthető volt. A pénzügyi intézménynek kell bizonyítania, hogy a fogyasztó tájékoztatása ilyen módon megtörtént, amelyre a perben sor került. Ezzel szemben a fogyasztó felperest terhelte annak a bizonyítása, hogy a szerződés egyértelmű megfogalmazása ellenére a szerződéskötés során a pénzügyi intézménytől kapott tájékoztatás alapján alappal gondolhatta úgy, hogy az általa viselendő árfolyamkockázat nem valós, annak nincs reális valószínűsége, vagy az bizonyos mértékben korlátozott. Ez a helyzet akkor áll elő, ha a fogyasztó az árfolyamváltozás várható alakulásáról, maximális mértékéről a pénzügyi intézménytől, annak képviselőjétől konkrét, hitelt érdemlőnek tűnő, később azonban tévesnek, valótlannak bizonyult tájékoztatást kapott. Ebben az esetben a szerződés nem megfelelő tájékoztatással érintett rendelkezése tisztességtelen, amely a szerződés részleges vagy teljes érvénytelenségét eredményezi. Ebben a körben tehát a bizonyítás a felperest terhelte, amelynek az I. rendű alperes megalapozott fellebbezési hivatkozása szerint nem tudott eleget tenni.

A perben kihallgatott, az ügyletkötés során eljáró tanú vallomása alapján az egyedi szerződésbe foglalt világos és érthető tájékoztatást lerontó információ átadásának ténye nem volt bizonyítható. tanú tanúvallomása szerint a múltbéli tendenciák alapján a svájci frank megbízható devizának tűnt, ezért ajánlották mint a legjobb és legolcsóbb hitelt. Elmondták az ügyfeleknek, hogy árfolyamkockázat áll fenn, lehetséges, hogy rosszabbra fordul a helyzet, ebben az esetben a futamidő meghosszabbodik vagy a törlesztőrészlet összege emelkedik. Arra is kitért ugyanakkor a tanú, hogy az árfolyamváltozás várható mértéke, a törlesztőrészlet lehetséges emelkedésének mértéke nem került szóba.

A korábban már felhívott 6/2013 Polgári jogegységi határozat alapján azonban az I. rendű alperes jogelődjét az árfolyamváltozás lehetséges mértéke tekintetében tájékoztatási kötelezettség nem terhelte, így abból a körülményből, hogy a kölcsönszerződés megkötése során eljáró ügyintéző

ebben a kérdésben nem nyilatkozott, nem adódik az az elsőfokú bíróság által levont következtetés, miszerint a felperes a szerződés írásba foglalt tartalmával szemben úgy ítélhette meg, hogy az árfolyamkockázat csak korlátozott mértékben terheli.

A másodfokú bíróság a fenti indokokra tekintettel az elsőfokú bíróság rész- és közbenső ítéletét az 1952. évi Pp. 253.§ (2) bekezdése alapján megváltoztatta, és a felperes keresetét elutasította.

Megjegyzi a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú bíróság határozata az 1952. évi Pp. 213.§ (1) bekezdése szerinti részítéleti rendelkezést nem tartalmaz, de határozata rész- közbenső ítéletnek sem tekinthető. A felperes a 2019. március 5. napján megtartott tárgyaláson úgy nyilatkozott, hogy a perbeli kölcsönszerződés érvénytelenségének megállapítását a korábban felhozott érvénytelenségi okok alapján [1959. évi Ptk. 217.§ (1) bekezdése, Hpt. 213.§ (1) bekezdés a)-e) pontjai, az üzletszabályzat egyes pontjainak tisztességtelensége, az 1959. évi Ptk. 200.§ (2) bekezdése] nem kéri, kizárólag arra kíván hivatkozni, hogy az üzletszabályzat nem vált a szerződés részévé, illetőleg a perbeli kölcsönszerződés az árfolyamkockázat viselésére vonatkozó szerződési kikötés tisztességtelensége okán érvénytelen. Az ilyen módon perbe vitt, illetőleg fenntartott igényekről az elsőfokú bíróság közbenső ítélettel, majd a felülbírálat eredményeként a másodfokú bíróság - eltérő jogi álláspontja folytán - ítélettel határozott.

A másodfokú bíróság döntése folytán a felperes mind az első-, mind a másodfokú eljárásban pervesztes lett, ezért a 1952. évi Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján köteles az I. rendű alperes első- és másodfokú eljárásban felmerült perköltségét megfizetni, amely az I. rendű alperest képviselő ügyvéd általános forgalmi adóval növelt, 30.000 forint összegű munkadíját [a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja és (5) bekezdése] és a megfizetett 15.000 forint fellebbezési illetéket foglalja magában. A II. rendű alperesnek a másodfokú eljárásban az 1952. évi Pp. 75.§ (1)-(4) bekezdései szerint megtérítendő költsége nem merült fel.

A felperes a személyes illetékfeljegyzési jogára figyelemmel meg nem fizetett kereseti és fellebbezési eljárási illetéket az illetékekről szóló 1990. XCIII. törvény 74.§ (3) bekezdése folytán alkalmazandó, a személyes költségmentességről szóló 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdése alapján köteles az államnak megfizetni.

Pécs, 2019. december 5.

Dr. Kutasi Tünde s.k. a tanács elnöke, Dr. Vogyicska Petra s.k. előadó bíró, Gáspárné dr. Baranyabán Judit s.k. bíró